

Категорія справи № 1140/2746/18: **Адміністративні справи (до 01.01.2019); Справи зі спорів з приводу забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України, зокрема зі спорів щодо:; цивільного захисту; охорони праці.**

Надіслано судом: **19.03.2019**. Зареєстровано: **20.03.2019**. Оприлюднено: **21.03.2019**.

Номер судового провадження: **не визначено**

КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

19 березня 2019 року справа № 1140/2746/18

Кіровоградський окружний адміністративний суд у складі головуючого судді Брегея Р.І., розглянувши у порядку спрощеного позовного провадження з викликом сторін (у письмовому провадженні) у м.Кропивницький адміністративний позов фізичної особи-підприємця ОСОБА_1 до Управління Держпраці у Кіровоградській області (далі Управління) про визнання протиправним та скасування припису,

ВСТАНОВИВ:

Позивач звернулася до суду з заявою до відповідача про визнання протиправним та скасування припису щодо усунення виявлених порушень від 26 липня 2018 року. Представник ФОП ОСОБА_1 підтримав вимоги заяви.

Стверджував, що за бажанням ОСОБА_2 остання займалась пакуванням та розпакуванням сезонного товару у магазині з продажу одягу і взуття, викладкою його на вітрину, наданням інформаційно-консультативних послуг покупцям та прибиранням приміщень, про що укладено цивільно-правовий договір.

Пояснив, що вона виконувала роботу упродовж 4 днів у зв'язку з відсутністю позивача.

Вважає, що у позивача з нею склались цивільно-правові відносини, а не трудові.

Водночас, звертає увагу на відсутність правових підстав призначення перевірки та порушення процедури її проведення.

Управління заперечило щодо задоволення позову, подавши відзив на нього (а.с.31-35).

У поясненнях зазначає, що позивач здійснив підміну трудових відносин цивільно-правовими, а інспекційне відвідування відбулось з дотриманням приписів нормативно-правового акту Уряду України.

Суд, вислухавши пояснення представника позивача, дослідивши матеріали справи, зробив висновок про задоволення позову з таких підстав.

Встановлені судом обставини і факти, що стали підставами звернення.

Так, позивач здійснює підприємницьку діяльність щодо продажу одягу та взуття.

16 липня 2018 року позивач (замовник) та ОСОБА_2 (виконавець) уклали цивільно-правовий договір, згідно якого виконавець надає послуги з сортування та розпакування і пакування сезонного товару, викладки його на вітрину, надання інформаційно-консультативних послуг покупцям та прибирання приміщень упродовж до 19 числа того ж місяця і року (а.с.22).

Укладення договору обумовлено поїздкою позивача до м.Одеса для придбання товару (а.с.30).

20 липня 2018 року виконавець і замовник підписали акт приймання-передачі послуг (а.с.23).

Найменування послуг відповідало їх найменуванню у змісті правочину.

За надання послуг упродовж 4 днів ОСОБА_2 отримала разову суму у 500 грн. (а.с.24).

Наказом Управління від 19 липня 2018 року прийнято рішення про проведення інспекційного відвідування позивача у період з 19 по 20 числа того ж місяця і року (а.с.50).

Того ж дня видано направлення інспектору (а.с.51).

Інспекційне відвідування призначено на підставі службової записки інспектора від 19 липня 2018 року, в якій зазначає про встановлення порушення трудового законодавства позивачем (а.с.52-56).

20 липня 2018 року інспектор Управління склав акт про неможливість проведення інспекційного відвідування у зв'язку з відсутністю уповноваженої особи позивача та останньої (а.с.15-16).

У період з 19 по 20 липня 2018 року Управління провело інспекційне відвідування позивача з такою метою контролю: трудовий договір та дотримання його умов; виявлення неформальних трудових відносин; оплата праці; робочий час та час відпочинку; строки виплати заробітної плати; праця неповнолітніх.

Інспектори встановили наступне.

16 липня 2018 року позивач уклала договір підряду з ОСОБА_2 на виконання певних видів робіт (а.с.25-28).

Акт інспекційного відвідування складено 26 липня 2018 року (а.с.25-28).

Під час перевірки відбирали пояснення від ОСОБА_2 (а.с.31).

Вона повідомила, що 19 липня 2018 надавала послуги позивачу на підставі цивільно-правової угоди.

26 липня 2018 року позивач надіслала на адресу Управління документи, які у неї просили надати на підставі вимоги від 20 числа того ж місяця і року (а.с.17,19).

20 липня 2018 року позивач та ОСОБА_2 уклали трудовий договір (а.с.66-68).

26 липня 2018 року Управління прийняло припис стосовно позивача (а.с.29).

Зобов'язало усунути порушення приписів статей 21 та 24 КЗпП України, уклавши трудовий договір з ОСОБА_2

17 серпня 2018 року Управлінням прийнято постанову про накладення штрафу на позивача у сумі 111690 грн. за порушення приписів статей 21 та 24 КЗпП України (а.с.119-123).

Рішенням Кіровоградського окружного адміністративного суду від 22 листопада 2018 року задоволено позов ФОП ОСОБА_1 до Управління (а.с.119-123).

Суд визнав протиправною та скасував постанову про накладення штрафу.

Рішення суду набрало законної сили 12 лютого 2019 року (а.с.117-118).

Юридична оцінка, встановлених судом, обставин і фактів справи.

Перш за все, суд зобов'язаний дати відповідь на таке запитання: яким нормативно-правовим актом врегульовано призначення і проведення Управлінням інспекційних відвідувань?

Аналіз приписів Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі Закон).

Приписами частини 2 статті 2 Закону встановлено, що дія цього Закону не поширюється на відносини, що виникають під час здійснення заходів валютного контролю, митного контролю на кордоні, державного експортного контролю, контролю за дотриманням бюджетного законодавства, банківського нагляду, державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, державного нагляду (контролю) в галузі телебачення і радіомовлення.

Отже, дія Закону поширюється на спірні правовідносини, оскільки інспекційне відвідування Управлінням є формою державного нагляду у сфері господарської діяльності.

Приписами частин 4 та 5 цієї ж норми Закону визначено, що заходи контролю здійснюються органами державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства про працю та зайнятість населення у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами.

Зазначені у частині четвертій цієї статті органи, що здійснюють державний нагляд (контроль) у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами, зобов'язані забезпечити дотримання вимог статті 1, статті 3, частин першої, четвертої, шостої восьмої, абзацу другого частини десятої, частин тринадцятої та чотирнадцятої статті 4, частин першої четвертої статті 5, частин третьої статті 6, частин першої четвертої та шостої статті 7, статей 9, 10, 19, 20, 21, частини третьої статті 22 цього Закону.

Отже, Управління може здійснювати державний нагляд контроль виключно на підставі Закону і спеціального закону, котрий би встановлював особливості його діяльності.

Законодавець не прийняв такого спеціального закону, тому спірні правовідносини врегульовані виключно приписами Закону, що виключає можливість застосування до спірних правовідносин постанови Уряду України від 26 квітня 2017 року №295, якою керувався відповідач, призначаючи інспекційне відвідування.

Інспекційне відвідування за сутнісним змістом є перевіркою.

У даному випадку Управління провело позапланову перевірку на підставі службової записки її інспектора.

Приписами частини 1 статті 6 Закону встановлено підстави здійснення позапланових заходів.

Ними є:

подання суб'єктом господарювання письмової заяви до відповідного органу державного нагляду (контролю) про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням;

виявлення та підтвердження недостовірності даних, заявлених суб'єктом господарювання у документі обов'язкової звітності, крім випадків, коли суб'єкт господарювання протягом місяця з дня первинного подання повторно подав такий документ з уточненими достовірними даними або якщо недостовірність даних є результатом очевидної опіски чи арифметичної помилки, яка не впливає на зміст поданої звітності. У разі виявлення органом державного нагляду (контролю) помилки у документі обов'язкової звітності він упродовж десяти робочих днів зобов'язаний повідомити суб'єкта господарювання про необхідність її виправлення у строк до п'яти робочих днів з дня отримання повідомлення. Невиправлення помилки у встановлений строк є підставою для проведення позапланового заходу;

перевірка виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виданих за результатами проведення попереднього заходу органом державного нагляду (контролю);

звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, навколишньому природному середовищу чи безпеці держави, з додаванням документів чи їх копій, що підтверджують такі порушення (за наявності). Позаплановий захід у такому разі здійснюється виключно за погодженням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері державного нагляду (контролю), або відповідного державного колегіального органу.

неподання суб'єктом господарювання документів обов'язкової звітності за два звітні періоди підряд без поважних причин або без надання письмових пояснень про причини, що перешкоджали поданню таких документів;

доручення Прем'єр-міністра України про перевірку суб'єктів господарювання у відповідній сфері у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави;

настання аварії, смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта Підсумовуючи, суд зробив висновок, що Управління провело позапланову перевірку за відсутності правових підстав, які встановлені Законом.

Приписами частини 2 статті 6 Закону встановлено, що проведення позапланових заходів з інших підстав, крім передбачених цією статтею, забороняється, крім позапланових заходів, передбачених частиною четвертою статті 2 цього Закону.

Ця норма права відсилає до іншої норми Закону, яка надавала б право Управлінню призначати перевірки і з підстав, які встановлені спеціальним законом.

Суд вже констатував, що такий спеціальний закон не прийнято.

Тому, Управління призначило і провело перевірку позивача, нехтуючи законодавчою заборонаю.

Отже, наказ про призначення інспекційного відвідування є протиправним.

Як наслідок, протиправний і припис, котрий прийнято на підставі незаконно проведеної перевірки.

Водночас, суд зазначає, що суд, вирішуючи позов ФОП ОСОБА_1 до Управління стосовно оскарження постанови про накладення штрафу, яка прийнята на підставі цієї ж перевірки, зробив висновок про відсутність порушень нею приписів статей 21 та 24 КЗпП України.

Правовий висновок суду не викликає жодних сумнівів у цього суду.

Отже, припис Управління є протиправним і його належить скасувати на підставі припису пункту 1 частини 2 статті 2 КАС України.

Підсумовуючи, суд зробив висновок про задоволення позову.

Судові витрати у справі складаються з судового збору у сумі 1762 грн.

Суд розподіляє судові витрати відповідно до приписів статті 139 КАС України.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст.139, 243-246, 257 Кодексу адміністративного судочинства України, суд

В И Р І Ш И В:

Позов задовільнити.

Визнати протиправним та скасувати припис Управління Держпраці в Кіровоградській області від 26 липня 2018 року, який адресовано фізичній особі-підприємцю ОСОБА_1.

Стягнути за рахунок бюджетних асигнувань Управління Держпраці в Кіровоградській області на користь фізичної особи-підприємця ОСОБА_1 судові витрати у сумі 1762 грн.

Апеляційна скарга на рішення суду може бути подана до Третього апеляційного адміністративного суду в апеляційному окрузі, що включає Дніпропетровську, Запорізьку та Кіровоградську області, протягом тридцяти днів з дня його складення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Суддя Кіровоградського

окружного адміністративного суду ОСОБА_3